

Ines Olaizola Mitxelena

*Lezo, Gipuzkoa
(1949)*

Aurkibidea

Biografia

Lezon jaioa, "Marrukene" (Morrokoenea) baserrian. Oiartzuarra zuten ama, Bidegurutzeta baserrikoa, eta aita ere Oiartzunen jaioa, nahiz eta oso umetan Lezora bizitzera joan, Audelera. Sei senide izan ziren, baina bost atera ziren aurrera; bera da senideetan gazteena. Onkologikoan (Donostia) lan egin zuen berrogei urtez. Mendirako zaletasuna izan du.

Zintak

LEZ-109

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Kazabon, Mattin
- **Data:** 2022-03-03
- **Iraupena:** 91 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Komunerako ura, iturria eta labaderoa

- **Erref:** LEZ-109/006
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:05:19. **Bukatu:** 00:08:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Etxearen egitura azaltzen du. Komuna bizilagunekin partekatzen zuten. Mutilek ura ekartzen zuten, komunetik behera botatzeko. Iturria zeukaten edateko ura hartzeko eta erreka ondoan labaderoa.

2. Untxia nola hiltzen zuten

- **Erref:** LEZ-109/011
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:10:13. **Bukatu:** 00:13:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Oiloa, txekorra eta untxiak izaten zituzten. Txekorra saldu egiten zuten. Aitari laguntzen zioten untxia hiltzen. Nola egiten zuten azaltzen du. Igandetako otordua izaten zen gehien bat.

3. Anai-arreba guztiek euskaraz ondo irakurtzen zuten

- **Erref:** LEZ-109/016
- **Iraupena:** 0:03:29. **Hasi:** 00:20:31. **Bukatu:** 00:24:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Kanturako ohiturarik ez zeukaten etxean. Aitaren zaletasuna irakurtzea zen:

Zeruko Argia, Arantzazuko egutegia... Euskaraz ondo irakurtzen ikasi zuten anai-arrebek. Egutegia zelakoa zen azaltzen du. Aitak egunero egunkaria erosten zuen.

4. Anai-arreben artean hika

- **Erref:** LEZ-109/018
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:24:55. **Bukatu:** 00:28:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Anai-arreben artean hika egiten dute. Aitak anaiekin hika egiten zuela uste du; neskekin, ordea, zuka. Bi ahizpen artean gazteleraz egiten zuten, baita lagun artean ere. Aitari esker jarraitu zuen euskaraz. Kuadrilan bi-hiru lagunekin egiten du hika.</p>

5. Lezoko hizkera

- **Erref:** LEZ-109/019
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:28:42. **Bukatu:** 00:30:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

"Goitti-beitti", "heldu da...", "atzo ikusi nizun", "joaten gera jolastera" erabiltzen dituztela aipatzen du.

6. San Pedro edo Pisbe auzoa

- **Erref:** LEZ-109/021
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:31:52. **Bukatu:** 00:32:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

San Pedro auzoa da bera bizi zena. Pisbe, Pasai Donibanen zegoen enpresa bat zen, bakailaoa deskargatzen zuena. Enpresako langileentzat egin zuten auzoa zenez, Pisbe izenez ezagutu izan da auzoa. Langile gehienak kanpotarrak zirela dio.

7. Korrikazalea

- **Erref:** LEZ-109/023
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:34:05. **Bukatu:** 00:37:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Beste kirol batzuk

Laburpena:

Txingoka, kaniketan, gorde-gordeka... aritzen ziren jolasean. Korrika egitea gustatzen zitzaion asko Inesi. Ekainaren 21ean Pisbe auzoko jaiak izaten ziren eta lasterketan parte hartzen zuen. Anekdotak bat kontatzen du.

8. Kamamila biltzera

- **Erref:** LEZ-109/024
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:37:41. **Bukatu:** 00:39:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendiko bilketak

Laburpena:

Mendirako zaletasuna izan du. Aitarekin kamamila biltzera joaten zen urtero. Garaia noiz den azaltzen du.

9. Orduko elkartasuna

- **Erref:** LEZ-109/026
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 00:39:23. **Bukatu:** 00:42:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Babarruna ereiteko, ondoko baserrikoek idi parearekin lantzen zuten lurra eta umeek erein egiten zuten. Aitak oporretan lastairak konpontzen zituen baserriz berri. Eliza konpontzeko lezotarrek jarri zuten dirua eta beraien aitak bildu zuen baserritarrengandik dirua.

10. Dena bekatua eta beldurra

- **Erref:** LEZ-109/030
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 00:44:44. **Bukatu:** 00:47:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Igandero joaten ziren mezetara eta dotrina ikastera. Dena bekatua eta beldurra zela erakusten zieten. Elizara joateari utzi zionean, amak atsekabe handia hartu zuen.

11. Francoren irudia ikasgelan

- **Erref:** LEZ-109/031
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:47:48. **Bukatu:** 00:49:25

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

Lezoko eskolan ibili zen. Irakurtzea eta idaztea gustatzen zitzaion gehien. Francoren irudia horman ikusi izanak arreata eman zion.

12. Elizaren eragina heriotzarekiko ikuspegian

- **Erref:** LEZ-109/033
- **Iraupena:** 0:04:08. **Hasi:** 00:52:07. **Bukatu:** 00:56:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Elizak heriotzarekiko ikuspegian izan duen eragina azaltzen du. Bekatuan hiltzeak infernuko sutan erretzea zela azaldu eta iruditan erakusten zieten. Hilerrian aparte lurperatzen zituzten bataiatu gabeko umeak eta beraien buruaz beste egin zutenak. 6. mandamentuari ematen zioten apaizek garrantzia gehien eta sexu-harremanekiko kontrola zeukaten.

13. Askatasunerako mugimendu sozialetan

- **Erref:** LEZ-109/035
- **Iraupena:** 0:03:43. **Hasi:** 00:58:52. **Bukatu:** 01:02:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Bere gaztaro garaian, askatasunerako mugimendu sozialak abiatu ziren. Gizartearen aldaketa prozesuan parte hartu duen belaunaldikoa da. Saltsa guztietan ibiltzen ziren. Franco hil aurreko azken urteak mugarri izan zirela dio.

14. Parekidetasunerako, gizonengan presioa

- **Erref:** LEZ-109/036
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 01:02:35. **Bukatu:** 01:05:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Gizonezkoengan presioa jarri behar dela dio, parekidetasunera heltzeko. Iritzia ematen du.

15. Homosexualitatea bere gazte garaian

- **Erref:** LEZ-109/037

- **Iraupena:** 0:03:13. **Hasi:** 01:05:34. **Bukatu:** 01:08:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBQ+

Laburpena:

Bere belaunaldia jotzen du gizarte aldaketako belaunalditzat. Bere gazte garaian homosexualak bazeudela dio; emakumeak baziren, ez zitzaion hainbesteko garrantziarik ematen. Homosexuala izateagatik preso hartzen zituzten.

16. Auto-stopez penintsulan zehar

- **Erref:** LEZ-109/039
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 01:10:39. **Bukatu:** 01:12:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Hogei urterekin, auto-stopez penintsulan zehar ibili ziren bi lagun, hiru astez. Izugarri ondo pasa zutela dio. Tokatzen zen lekuan egiten zuten lo.

17. Elkartasun falta

- **Erref:** LEZ-109/044
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 01:19:35. **Bukatu:** 01:22:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Pertsonen arteko elkartasunaren falta handia somatzen du. Gauza materialei garrantzia handia ematen zaie. Ilusio eta proiektu handiak zituzten.

18. Heriotza eta gaixotasuna ezkutuan

- **Erref:** LEZ-109/048
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 01:27:58. **Bukatu:** 01:28:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Heriotza eta gaixotasuna umeen egunerokotik kendu direla azaltzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com